

**ТРАНСНАЦІОНАЛЬНА ЗЛОЧИННІСТЬ: ДЖЕРЕЛА, ОЗНАКИ,
СТРУКТУРА ВЗАЄМОЗВ'ЯЗКІВ**

Розглянено актуальні проблеми, пов'язані із транснаціональною організованою злочинністю, досліджені її джерела й ознаки, проаналізована система взаємозв'язків, які утворюють її комунікаційний контур. Автором представлений власний погляд на транснаціональну організовану злочинність, що дозволяє відокремити її від суміжних видів злочинної діяльності. Зроблено висновок про те, що розвиток цивілізації створив належні умови для появи самостійного виду злочинності – транснаціональної, характерною ознакою якої є поява транснаціональних злочинних організацій, структурованість і географічна спрямованість, наявність інших ознак, характерних винятково для цієї форми злочинної діяльності.

Ключові слова: транснаціональна злочинність, глобалізація, організація, структура, взаємозв'язки, джерела, ознаки.

Постановка проблеми. Процеси, які на початку XXI століття протікають у світовій економіці, торгівлі, суспільно-політичному житті, є передумовою виникнення принципово нової ситуації у кримінальному світі, що знаходить своє відбиття, зокрема, у появі транснаціональної злочинності, яку можна віднести до новітніх феноменів, які формують сучасну злочинну картину світу. Усвідомлення глобальної загрози, яку несе транснаціональна організована злочинна діяльність, і виникнення проблем, які пов'язані з необхідністю боротьби з нею беруть свій початок з кінця XX століття. Відповідно, стислий термін існування як самого явища, так і його наукового осмислення не дає змоги всебічно та глибоко його дослідити й усвідомити.

Але вже існуючий рівень дослідження даної проблеми дає змогу констатувати, що нині транснаціональна організована злочинність – це найбільш складний об'єкт для наукового дослідження в силу своєї багатогранності та тотальної антипрозорості [18].

Ступінь наукової розробки проблеми. У світовій кримінологічній літературі ще не напрацьовано загальноприйнятого та беззаперечно визначення поняття транснаціональної організованої злочинності, те ж саме можна сказати і про міжнародні документи, які по-різному трактують цей злочинний феномен.

Зміст поняття транснаціональна організована злочинність рядом авторів визначається по-різному: на базі опису її найбільш типових ознак, через характеристику транснаціональних злочинних організацій [6, с. 8-10], а також за допомогою визначення більш широкого поняття «транснаціональної злочинності» [10, с. 20] і більш вузького поняття «діяльність транснаціональних кримінальних корпорацій» [11, с. 11].

Сучасна наукова думка розбігається у принципових питаннях, які стосуються транснаціональної організованої злочинності, зокрема відсутня єдність щодо віднесення транснаціональних організованих злочинних організацій до самостійної форми злочинності. Російські вчені вважають, що транснаціональні злочинні організації є підвидом загальної організованої злочинності, наголошуючи, що «в останні десятиліття XX століття організована злочинність набула вищої форми свого розвитку і стала носити транснаціональний характер» [9].

Також у науці має місце змішування понять транснаціональна організована злочинність і міжнародна злочинність, що також є проблемним моментом у її відмежуванні від інших споріднених видів злочинної діяльності. Суттєво відрізняється і перелік ознак, які характеризують це явище, що в принципі дає підстави для того, щоб не розглядати транснаціональну організовану злочинність як самостійне явище сучасного кримінального світу. На наш погляд, ці підходи дещо спрощені по відношенню до цього виду злочинності, безумовно, що сучасну транснаціональну організовану злочинність відрізняють від традиційної організованої злочинності як витоки, так і характерні, унікальні ознаки, на які вказані вище науковці не звертають належної уваги.

В Україні проблеми, пов'язані з транснаціональною злочинністю, також є предметом поглиблених наукових досліджень, які різняться всебічністю. До організаційних і правових проблем протидії транснаціональній злочинності зверталися Г. П. Пожидаєв [17], І. В. Пшеничний [19]. Фактори, які впливають на формування транснаціональної організованої злочинності вивчали А. Д. Дорошенко [8], М. Г. Вербенський [4].

Кримінологічна характеристика окремих форм транснаціональної організованої злочинності подана у працях М. Г. Вербенського [5], Н. Є. Міняйло [15], Е. В. Расюк [20] та ін., а глобальний вимір транснаціональної злочинності аналізував А. Бова [2].

У цих працях на новому теоретичному рівні розглядаються питання, які стосуються проблем, пов'язаних із транснаціональною злочинністю. Досягненням українських науковців є те, що вони виокремлюють цей вид злочинності в окремий напрям злочинної діяльності. Водночас багато принципових моментів, які стосуються проблем транснаціональної організованої злочинності, потребують уточнення та поглиблення, оскільки залишаються майже недослідженими сучасною наукою.

Метою статті є визначення витоків, ознак, структури взаємозв'язків, які характеризують сучасну транснаціональну організовану злочинність.

Виклад основного матеріалу. На початку XXI століття злочинність набуває транснаціонального характеру, стає реальною загрозою для світового співтовариства як за своїми масштабами, так і за мірою впливу на інші соціальні інститути, державу і суспільство, на окремо взятого індивіда.

Можна погодитися з думкою, що фактори розвитку транснаціональних злочинних організацій пов'язані із появою відповідних можливостей на глобальному рівні, як зазначають науковці, витоки транснаціональної злочинності треба шукати в тих змінах, які супроводжують розвиток людської цивілізації наприкінці XX – початку XXI століття [14, с. 99].

До таких ознак сучасної цивілізації, які вміло використовуються транснаціональною злочинністю, можна віднести:

1. Нові тенденції розвитку міждержавних та міжнародних відносин, розширення економічних і соціальних зв'язків, підвищення «прозорості» кордонів, розвиток міжнародної торгівлі, поява нових ринків збуту, збільшення міжнародних перевезень, що створює комплекс можливостей для активної діяльності транснаціональної організованої злочинності.

2. Розвиток міжнародних банківських, інших фінансових структур, інформаційних технологій, що сприяє швидкому переказу грошей з використанням електронних мереж.

3. Міграція населення, утворення в різних країнах етнічних діаспор, які мають власні традиції та власну ментальність, зокрема ментальність і традиції у сфері злочинній.

4. Наявність розбіжностей у законодавстві різних країн, що використовуються злочинними організаціями для здійснення тих або інших незаконних операцій.

5. Утворення глобальної логістичної інфраструктури, яка використовується для контрабандної діяльності, «торгівлі людьми».

Використовуючи ці, безумовно, прогресивні цивілізаційні досягнення, сучасна транснаціональна організована злочинність на початку XXI століття формує силу, яка загрожує сучасному світопорядку, утворює конгломерат, у якому традиційні методи злочинної діяльності інтегровані в новітні злочинні схеми, де корупція і залякування, вбивства, викрадення людей, сучасні банківські технології та новітні засоби комунікації утворюють абсолютно новий вид злочинної діяльності.

Використовуючи перераховані вище фактори, а також володіючи значними фінансовими, організаційними, політичними ресурсами транснаціональна організована злочинність має можливість не лише активно розвиватися, але і впливати на економічну безпеку держав, у першу чергу тих, де ринкова економіка ще не набула рис цивілізованої соціально-зорієнтованої системи, здатної відторгати й активно протидіяти злочинній діяльності. Цілком справедлива думка про те, що транснаціональна організована злочинність особливо активна в тих країнах, де правоохоронна система та система правосуддя перебувають у стадії формування (реформування), що дає змогу транснаціональним злочинним угрупованням активно протидіяти структурам та органам, які беруть участь у боротьбі зі злочинністю [3].

Сказане аж ніяк не означає, що загрози транснаціональної організованої злочинності носять локальний характер. Цей вид злочинності поширив сферу свого впливу на всі регіони світу, і розвинені економіки також страждають від злочинних транснаціональних організацій.

Досліджуючи транснаціональну організовану злочинність як феномен, який створений, як це не парадоксально, розвитком людської цивілізації, по-перше, необхідно розуміти, що дане явище є цілком самостійним сегментом злочинності, що має свої ознаки і системні характеристики. По-друге, наукове визначення ознак транснаціональної організованої злочинності має ґрунтуватися на аналізі її системних взаємозв'язків, що дозволить вирішити завдання розробки та впровадження загальноприйнятої концепції боротьби із транснаціональною організованою злочинністю «як основи для прийняття та підвищення ефективності міжнародного співробітництва».

тва в цій сфері» [16]. По-третє, досліджуючи дану проблему необхідно усвідомити внутрішній зміст транснаціональної організованої злочинності, що дасть можливість уявити масштаб загрози, дослідити умови існування цього виду злочинності.

Своє бачення щодо транснаціональної організованої злочинності світова спільнота виклала ще у 1988 році на Міжнародному симпозиумі по організованій злочинності, в матеріалах якого присутня загальна формула цього поняття, де транснаціональна організована злочинність розуміється як «будь-яка постійна участь групи людей або організації у злочинній діяльності, головна мета якої – отримувати прибуток всюди, незважаючи на наявність національних кордонів» [21, с. 222].

Аналіз цього визначення дав змогу виділити чотири ознаки, які характеризують транснаціональну організовану злочинність: 1) наявність організації, 2) постійна участь у злочинній діяльності; 3) наявність чітко вираженої економічної мети, 4) досягнення цієї мети пов'язане з перетином національних кордонів.

Ці ознаки досить чітко визначають характерні риси транснаціональної організованої злочинності, але, в принципі, такі ознаки як постійність, організованість, а також корисливий мотив повною мірою стосуються традиційної організованої злочинності. Лише остання ознака, зазначена у даному визначенні, – саме розширення географії злочинної діяльності з виходом за національні кордони – є ознакою транснаціональної організованої злочинності.

Саме на цю рису транснаціональної організованої злочинності вказують А. К. Бекряшев та І. П. Білозеров, зауважуючи, що «транснаціональна злочинність у загальному вигляді визначається як злочинність, яка виходить за межі однієї держави», хоча цей підхід досить спірний з погляду багатогранності цього злочинного феномену [1].

Як здається, ця єдина підстава (міжнаціональність), яка на загальному рівні дає можливість виділити транснаціональну організовану злочинність в окремий вид сучасної злочинності, не сприяє повному розкриттю її змісту, це явище потребує глибшого аналізу.

Більш ґрунтовне визначення транснаціональної злочинності подано у документах Всесвітньої конференції в Неаполі у 1994 році, де під транснаціональною організованою злочинною діяльністю розуміється здійснення злочинними організаціями незаконних операцій, пов'язаних з переміщенням потоків інформації, грошей, фізичних об'єктів, людей, інших матеріальних і нема-

теріальних засобів через державні кордони з метою використання сприятливої ринкової кон'юнктури в одній або кількох іноземних державах для отримання суттєвої економічної вигоди, а також для ефективного ухилення від соціального контролю за допомогою корупції, насильства і використання значних відмітностей у системах кримінального правосуддя різних країн [22].

Прогресивний характер такого визначення очевидний. Характерними ознаками транснаціональної організованої злочинності, які дають змогу відокремлювати цей вид злочинності від суміжних, споріднених, зокрема від загальної організованої злочинності визнані: 1) широкий перелік об'єктів злочинної діяльності, до складу яких входить інформація, а також наявність суб'єктів, які потрапляють у сферу злочинної діяльності – людей; 2) використання прогалів у системі кримінального законодавства різних країн; 3) корупція як наслідок та інструмент злочинної діяльності.

Своє бачення транснаціональної організованої злочинності викладено у науковій літературі, зокрема зарубіжній, її аналіз дає змогу виділити два підходи в осмисленні цього явища, а саме: спроби визначити транснаціональну злочинність на підставі системного опису злочинних організацій або ж через опис характерних ознак цієї діяльності.

Зокрема, Л. Шеллей виділяє три характерні ознаки транснаціональної організованої злочинності: географія злочинної діяльності: транснаціональна організована злочинність, як правило, базується в одній державі, але вчиняє злочини у кількох країнах; сфера інтересів транснаціональної організованої злочинності розповсюджується на всі сфери економіки, торгівлі, фінансів; ця діяльність приносить надприбутки, частина яких у подальшому використовується в корупційних схемах, а також з метою подальшого вдосконалення злочинної діяльності [24, с. 173].

Інші науковці зазначають, що відмітними характеристиками транснаціональних злочинних організацій можна вважати глобальний масштаб їх операцій та перехід злочинної діяльності через кордони держав, мобільність, ефективну комунікацію, швидку адаптацію до ринкових умов і правових умов, які створюють державні органи влади в тій або іншій країні з метою протидії злочинності [23, с. 155-156].

Узагальнюючи думки зарубіжних науковців, можна констатувати, що для сучасної транснаціональної організованої злочинності характерні такі ознаки:

1.Інтернаціональність: до складу транснаціональної організованої злочинності входять представники різних національностей, що є природним і не перешкоджає реалізації злочинних схем, злочинів, в той же час в її рамках можуть існувати і організації, які створені за етнічною ознакою, але і в цих випадках злочинні зв'язки є інтернаціональними.

2.Структурованість: транснаціональні злочинні організації мають складну структуру взаємозв'язків, пов'язані з іншими соціальними інститутами, всередині організацій має місце строга ієрархія.

3.Гнучкість: здатність транснаціональних злочинних організацій до активної співпраці з іншими соціально-політичними інститутами, до проникнення в законні інститути для отримання переваг і преференцій у процесі реалізації злочинних схем.

4.Силкові методи розв'язання проблем: транснаціональні злочинні організації використовують силу, погрози, шантаж з метою розв'язання проблем, які перешкоджають реалізації злочинних схем.

5.Злочинна інноваційність: транснаціональні злочинні організації використовують передові інформаційні техніко-технологічні інновації з метою досягнення мобільності, ефективної комунікації для здійснення фінансових операцій і контролю.

6.Швидкість та мобільність: транснаціональні злочинні організації є мобільними з погляду переміщення в межах регіону, в якому реалізуються злочинні схеми, національні кордони не є в цьому перешкодою, сучасні транспортні засоби, міжнародні логістичні коридори створюють умови для швидкого переміщення, транспортування та комунікації.

7.Контроль: транснаціональні злочинні організації намагаються здійснювати тотальний контроль над певною сферою кримінальної діяльності, при цьому з конкурентами ведеться жорстка боротьба, що нерідко призводить до тотальних кримінальних конфліктів.

8.Адаптація: транснаціональні злочинні організації швидко адаптуються до економічних, політичних, юридичних, митних умов, у яких вони діють, використовують прогалини у законодавстві, неузгодженість дій правоохоронних органів з метою реалізації злочинних схем.

9.Мотиви злочинної діяльності: переважним мотивом для злочинної діяльності є збагачення, тобто корисливий мотив провідний у дії транснаціональних злочинних організацій.

Поряд із цими ознаками, які характеризують сучасну транснаціональну злочинність, її характерною ознакою є всебічність зв'язків як усередині злочинних організацій, так і за її межами, що дозволяє стверджувати про наявність двох контурів злочинної комунікації – внутрішнього та зовнішнього.

Внутрішній контур взаємозв'язків охоплює ієрархію, розподіл ролей, наявність «управлінського», «інтелектуального» «силового», «бізнес»-блоків. Існування внутрішнього контуру взаємозв'язків зумовлює той факт, що суб'єкти транснаціональної злочинності являють собою високо організовані, згуртовані злочинні організації, що функціонують на довгостроковій основі, які здатні організовуватися в жорсткі корпоративні структури, а також органічно поєднувати в собі чітко структуровані елементи управління в центрі з більш розмитою і гнучкою системою взаємин на більш низьких рівнях. Тож головною ознакою внутрішнього контуру злочинної комунікації є наявність транснаціональної злочинної організації, якою є кримінальна стійка організаційна структура, в основі існування якої корисливий мотив та інтелектуальна складова, яка здійснює злочинну діяльність, виходячи за межі національних кордонів, відповідно структурована, функціонуюча на основі розподілу злочинних ролей та ієрархічних взаємозв'язків.

Зовнішній контур злочинної комунікації – це взаємозв'язки із зовнішнім оточенням, проявом чого є використання насильства і корупції, які диференційовано використовуються злочинними організаціями для швидкого розв'язання проблем, що пов'язані із реалізацією злочинного задуму. Нерідко транснаціональні злочинні організації корумпують іноземних посадових осіб з метою отримання можливості вести або продовжувати економічну діяльність у якій-небудь країні або отримувати якісь преференції [12, с. 25]. Транснаціональні злочинні організації здатні мати і довгострокові контакти з урядами за межами держави, де базується ця організація. Нерідко такі контакти призводять до зрощення урядових структур з транснаціональними злочинними організаціями, оскільки у цих організацій є достатні можливості для того, щоб корумпувати уряди і проникати в комерційні структури. Цей зовнішній контур зумовлює масштабне проникнення представників транснаціональних злочинних організацій в органи влади й управління держави, призводить до того, що вони виявляються залученими в її злочинну діяльність, самі стають її провідниками й активно ухиляються від міжнародного співробіт-

ництва у боротьбі з транснаціональною організованою злочинністю [11].

Використання цих структурних особливостей тягне за собою те, що на початку XXI ст. суб'єкти транснаціональної організованої злочинності займаються широким спектром кримінальної діяльності, до сфери їх злочинних інтересів входять традиційні види організованої злочинності (незаконний обіг наркотиків і зброї, «торгівля людьми», контрабанда), які сполучаються із промисловим і технологічним шпигунством, маніпуляціями на фінансовому, біржовому ринку, підробкою високотехнологічної продукції тощо. Корупція і зв'язки з політичними колами, контроль за правоохоронними органами і судовою системою держави, «відмивання» грошей через офшори використовуються як засоби здійснення такої злочинної діяльності [25].

Аналіз даних наукових підходів дає змогу автору цієї статті згрупувати та доповнити вказані ознаки. Отже, транснаціональній злочинній організації характерні: 1) незаконні операції з переміщення матеріальних і нематеріальних ресурсів через державні кордони або ж переміщення осіб («торгівля людьми»), які приносять істотну економічну вигоду; 2) організований характер, структурована система взаємозв'язків з іншими соціальними та державними інститутами, внутрішня субординація та внутрішній розподіл злочинних ролей; 3) використання у своїй діяльності новітніх інформаційних технологій, сучасних засобів транспорту та комунікації, при тому, що транснаціональні злочинні організації не виключають зі свого арсеналу традиційні форми злочинної діяльності – вбивства, шантаж, корупцію тощо; 4) симбіоз «блокомірничової злочинності», злочинності у сфері високих технологій із іншими, зокрема «силовими» і корупційними формами злочинної діяльності, які забезпечують реалізацію складних злочинних схем у фінансовій, господарській, зовнішньоторговельній діяльності.

Перелік цих ознак не дає підстав погодитися із думкою, що організована злочинна діяльність стає транснаціональною, якщо вона: 1) пов'язана з незаконними операціями з переміщення матеріальних і нематеріальних засобів через державні кордони, які приносять істотну економічну вигоду; 2) при її здійсненні використовується сприятлива ринкова кон'юнктура інших держав, значні відмінності в системах кримінального правосуддя різних країн, а також проникнення в їх легальну економіку за допомогою корупції і насилля [7].

На нашу думку, організована злочинність може вважатися транснаціональною, якщо вона: 1) виходить у той чи інший спосіб за межі однієї держави, використовує кримінальні зв'язки в інших країнах для реалізації злочинних планів; 2) її здійснюють організовані та відповідно структуровані кримінальні суб'єкти, які мають зовнішній та внутрішній контур злочинної комунікації; 3) в її основі, в будь-якому випадку, інтелектуальна складова, яка дає змогу здійснювати злочини у сфері економіки, торгівлі та фінансів у інших сферах суспільного життя на високому рівні із залученням передових інформаційних технологій, сучасних транспортних засобів, професіоналів, які за родом своєї професійної діяльності не належать до злочинного світу.

На підставі викладеного маємо змогу запропонувати власну дефініцію транснаціональної організованої злочинності, якою можна вважати окремий корисливий вид злочинної діяльності у сфері економіки, фінансів, торгівлі, в інших сферах суспільного життя, спрямований за межі національних кордонів, який здійснюється транснаціональними злочинними організаціями, що відповідно структуровані й організовані на засадах дворівневої злочинної комунікації, використовують у своїй діяльності передові технології та інтелектуальну складову.

Висновки. Транснаціональна організована злочинність є окремою складовою сучасної кримінальної картини світу, яка має характерні ознаки, що дають змогу відокремлювати її від суміжних форм злочинної діяльності. Витоками даного явища є досягнення людської цивілізації в соціально-політичній, економічній, техніко-технологічній та інформаційній сферах, які вміло використовуються транснаціональними злочинними організаціями.

Автор статті виходить з того, що транснаціональна організована злочинність не є прототипом злочинних організованих груп у міжнародному масштабі, оскільки їх діяльність у порівнянні зі звичайними злочинними угрупованнями більш глобальна, злочинні схеми більш витончені та інтелектуально спрямовані, спектр методів для реалізації злочинних планів ширший, а внутрішні та зовнішні зв'язки складніші.

Для України транснаціональна організована злочинність являє собою реальну небезпеку, оскільки сучасний стан економіки, участь у міжнародному економічному та фінансовому співробітництві, стан правоохоронної системи та державних інститутів створює сприятливе середовище для її розвитку.

Отже, перспективним напрямом подальших досліджень вбачається аналіз ситуації із транснаціональною організованою злочинністю в Україні, що в перспективі дасть змогу напрацювати відповідні рекомендації, спрямовані на нейтралізацію діяльності транснаціональних злочинних організації на території держави.

Список літератури

1. Бекряшев А. К. Теневая экономика и экономическая преступность / А.К. Бекряшев, И.П. Белозеров, Н.С. Бекряшева. – Омск: Омский гос. ун-т, 2000. – 459 с. – Режим доступа: http://sbiblio.com/biblio/archive/bekryashev_belozerov_tenevaya_economica/7.aspx
2. Бова А. Організована злочинність у вимірі глобалізації [Електронний ресурс] / А. Бова // Соціальна психологія. – 2005. – № 3 (11). – С. 147 – 155. – Режим доступу: <http://www.politik.org.ua/vid/magcontent.prip3?t=6&p=39&c=766>.
3. Вербенський М.Г. Суб'єкти транснаціональної організованої злочинності та їх характеристика / М.Г. Вербенський // Право і суспільство. – 2009. – №6. – С. 77 – 83. – Режим доступу: <http://pravoznavec.com.ua/period/article/3965/%C2>.
4. Вербенський М.Г. Тенденції транснаціональної організованої злочинності в Україні. – Режим доступу: <http://www.pravoznavec.com.ua/period/article/1638/%C2>
5. Вербенський М.Г. Кримінологічна характеристика злочинів, що складають ядро транснаціональної організованої злочинності / М.Г. Вербенський // Право і суспільство. – 2010 – № 1 – С. 132-140.
6. Воронин Ю.А. Транснациональная организованная преступность: Монография / Ю.А. Воронин. – Екатеринбург: Изд-во УрГЮА, 1997. – 72 с.
7. Денисович В. В. Соотношение понятий «организованная преступность», «транснациональная организованная преступность» и «международная преступность» / В. В. Денисович. – Режим доступа: <http://law.edu.ru/doc/document.asp?docID=1251170>
8. Дорошенко А.Д. Фактор транснаціональної злочинності в сучасних міжнародних відносинах: дис. ... канд. політ. наук / А.Д. Дорошенко // НАН України; Інститут світової економіки і міжнародних відносин. - К., 2003. – 187 с.
9. Евстифеева Е.В. Организованная преступность и торговля людьми: криминологический и уголовно-правовой анализ: специализированный учебный курс / Под ред. доц. Е.В. Кобзевой. – Саратов: Саратовский Центр по исследованию проблем организованной преступности и коррупции, 2004. – Режим доступа: http://www.pravo.vuzlib.org/book_z423.html
10. Зорин Г.А. Понятие и основные признаки транснациональной преступности / Г. А. Зорин, О. В. Танкевич. – Гродно: Изд. Гродн. филиала «Негосударственного института современных знаний», 1997. – 55 с.
11. Иванов Э.А. Отмывание денег и правовое регулирование борьбы с ним / Э.А. Иванов. – М.: Рос. Юрид. изд. дом, 1999. – 176 с.
12. Комиссаров В.С. Обсуждение проблем борьбы с коррупцией / В.С. Комиссаров // Государство и право. – М.: Наука, 1993. – № 2. – С. 134–139.
13. Курс кримінології: Особлива частина: Підручник / М. В. Корнієнко, Б. В. Романюк, І. М. Мельник та ін.; За заг. ред. О.М. Джужи; У 2 книгах (кн. 2). – К.: Юрінком Інтер, 2001. – 480 с.
14. Лунеев В.В. Глобализация и преступность / В.В. Лунеев // Московский юридический форум «Глобализация, государство, право, XXI век». – М., 2004. – С. 97 - 106.
15. Міняйло Н.Є. Транснаціональна злочинна діяльність у сфері незаконного обігу вогнепальної зброї : кримінально-правове та кримінологічне дослідження: Дис. ... канд. юрид. наук / Н.Є. Міняйло. – Київ, 2012. – 256 с.
16. Неапольська політична декларація і Глобальний план дій проти організованої транснаціональної злочинності. – Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_787
17. Пожидаев Г. П. Адміністративно-правові засади протидії організованим транснаціональній злочинності : Дис... канд. наук: 12.00.07 / Г. П. Пожидаев. – К., 2009. – 187 с.
18. Проблемы и опасности, которые создает организованная транснациональная преступность в различных регионах мира // Всемирная конференция по организованной преступности на уровне министров. – Неаполь, 1994. – Е/CONF. 88/2. –1994. 18 Aug.
19. Пшеничний І. В. Організована транснаціональна злочинність і роль правоохоронних органів у протидії їй: Дис... канд. юрид. наук: 12.00.08 / І. В. Пшеничний. – К., 2000. – 220 с.
20. Расюк Е. В. Кримінологічна характеристика та запобігання транснаціональному нарко-

бізнесу в Україні : дис.... канд. юрид. наук : 12.00.08 / Е. В. Расюк. – К., 2005. – 324 с.

21. A Paper for the First International Symposium on Organized Crime, St. Cloud, France, May 1988. International Documentation on Organised and Economic Crime. – USA, Lexington Books, 1988. – 726 p.

22. Conclusions and recommendations of the international conference on preventing and controlling money-laundering and the use of the proceeds

of crime: a global approach. – Mode of access: <http://www.imolin.org/imolin/courmaye.html>

23. Godson R., Olson W. International Criminal Organization // Organized Crime: Contemporary Issues. – P. 155 - 156.

24. Shelley L. The Threat To World Order // Organized Crime: Contemporary Issues. – San Diego. 1999. – P. 173.

25. Shelley L. Transnational Organized Crime // Journal of International Affairs. Vol. 48. № 2. 1995.

Стаття надійшла до редколегії 16 травня 2013 року.

Рекомендована до опублікування у "Віснику" членом редколегії В.Є. Скулишем.

H.P. Zharovska

TRANSNATIONAL CRIME: THE ORIGINS, CHARACTERISTICS, STRUCTURE RELATIONSHIPS

Summary

This article deals with current issues related to transnational organized crime, researched its origins and characteristics, and analyzes the system of relationships that form of communication circuit. The author presents a perspective on transnational organized crime that allows you to separate it from related criminal activity. It is concluded that the development of civilization has created the necessary conditions for the emergence of an independent kind of criminality – transnational, the hallmark of which is structured and geographical orientation, the presence of transnational criminal organizations, and other features typical only for this form of criminal activity

Key words: transnational crime, globalization, organization, structure, relationships, origins, characteristics.

Г.П. Жаровская

ТРАНСНАЦИОНАЛЬНАЯ ПРЕСТУПНОСТЬ: ИСТОКИ, ПРИЗНАКИ, СТРУКТУРА ВЗАИМОСВЯЗЕЙ

Аннотация

Рассмотрены актуальные проблемы, связанные с транснациональной организованной преступностью, исследованы ее истоки и признаки, проанализирована система взаимосвязей, которые образуют ее коммуникационный контур. Автором представлен собственный взгляд на транснациональную организованную преступность, который позволяет отделить ее от смежных видов преступной деятельности. Сделан взвод о том, что развитие цивилизации создало надлежащие условия для появления самостоятельного вида преступности – транснациональной, характерным признаком которой является появление транснациональных преступных организаций, структурированность и географическая направленность, наличие других признаков, характерных исключительно для этой формы преступной деятельности.

Ключевые слова: транснациональная преступность, глобализация, организация, структура, взаимосвязи, истоки, признаки.